

Kunnskap for en bedre verden

TDT4105 Informasjonsteknologi, grunnkurs

Betinget programutførelse (valg: IF og SWITCH) og løkker (FOR)

Amanuensis Terje Rydland

Kontor: ITV-021 i IT-bygget vest (Gløshaugen)

Epost: terjery@idi.ntnu.no

Tlf: 735 91845

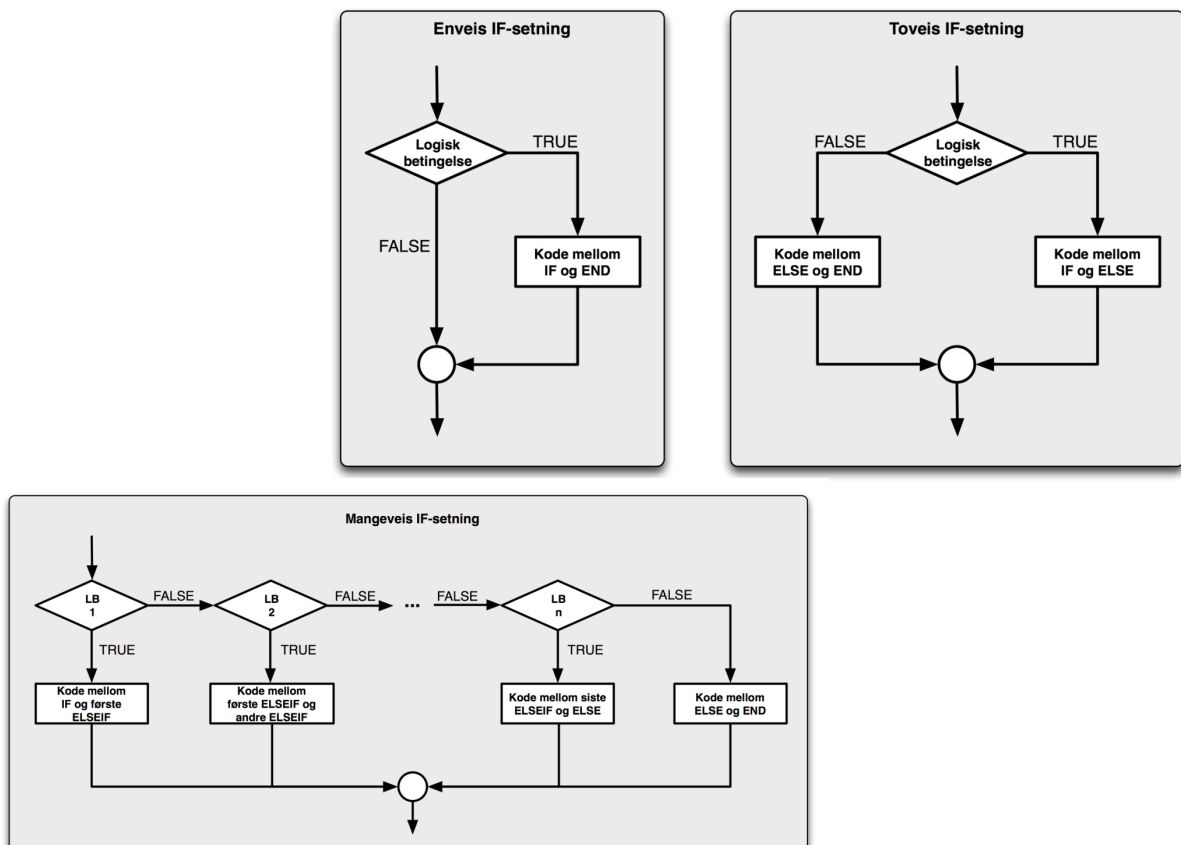
1

Nytt i denne timen

- Mer om lister og tabeller, kap. 2.1 – 2.4
 - Matriser som input til funksjoner (2.2)
 - Skalar- og Matrise-operasjoner (2.3)
 - Matrisemultiplikasjon (2.4)
- Skrive programmer (Matlab-script), kap. 3.1 – 3.2
- Input og output, kap. 3.3 – 3.4

Læringsmål

- Mer om IF-setningen og betinget programutførelse
 - IF-ELSEIF-ELSE-setningen
- SWITCH-setningen
 - Direkte valg mellom flere alternativer
- Løkker
 - FOR-setningen
 - Et bestemt antall gjentakelser
- Kap. 4.1-4.4 og 5.1-5.2 i Matlab-boka (3rd edition)
- (Kap. 3 og kap. 4.3 i gammel Matlab-bok, 2nd edition)

Poeng til bokstavkarakter

- 89-100 poeng gir A
- 77-88 poeng gir B
- 65-76 poeng gir C
- 53-64 poeng gir D
- 41-52 poeng gir E
- 0-40 poeng gir F (stryk)
- Minuspoeng og mer enn 100 poeng har udefinert resultat (noe er feil)

Alt 1: Nøstet IF

```
function karakter = poeng2karakter(poeng)
% poeng -> bokstavkarakter, nøstet IF

% validerer input
if (poeng < 0) || (poeng > 100)
    error('Feil inndata')
end

if poeng >= 90
    karakter = 'A';
else
    if poeng >= 80
        karakter = 'B';
    else
        if poeng >= 60
            karakter = 'C';
        else
            if poeng >= 50
                karakter = 'D';
            else
                if poeng >= 40
                    karakter = 'E';
                else
                    karakter = 'F';
                end
            end
        end
    end
end
end
end % function
```

Alt 2: ELSEIF

```
function karakter = poeng2karakter2(poeng)
% poeng -> bokstavkarakter, IF-ELSEIF

% validerer input
if poeng < 0 || poeng > 100
    error('Feil inndata')
end

if poeng >= 90
    karakter = 'A';
elseif poeng >= 80
    karakter = 'B';
elseif poeng >= 60
    karakter = 'C';
elseif poeng >= 50
    karakter = 'D';
elseif poeng >= 40
    karakter = 'E';
else
    karakter = 'F';
end

end % function
```

Alt 3: IF pr. intervall

```
function karakter = poeng2karakter3(poeng)
% poeng -> bokstavkarakter, en IF pr poengintervall

% validerer input
if (poeng < 0) || (poeng > 100)
    error('Feil inndata')
end

if poeng >= 90
    karakter = 'A';
end

if poeng >= 80 && poeng < 90
    karakter = 'B';
end

if poeng >= 60 && poeng < 80
    karakter = 'C';
end

if poeng >= 50 && poeng < 60
    karakter = 'D';
end

if poeng >= 40 && poeng < 50
    karakter = 'E';
end

if poeng < 40
    karakter = 'F';
end

end % function
```

Valg mellom alternativene

- Alle tre alternativene virker
- Ved nøstet IF (alt 1) og med ELSEIF (alt 2) er *rekkefølgen* av betingelsene viktig
- Valgkriterier:
 - Enklest å få rett
 - Enklest å lese (forstå)
 - Minst tekst
 - Mest effektiv
- I dette tilfellet vil mange foretrekke løsningen med IF-ELSEIF-ELSE
 - Mest kompakt, enklest å forstå

SWITCH-setningen

```

switch <uttrykk>
  case <verdi> eller {<verdi-1>, ... <verdi-n>}
    <setninger>
  case <verdi> eller {<verdi-1>, ... <verdi-n>}
    <setninger>
  ...
  otherwise
    <setninger>
end

```

- Velger “case” som matcher <uttrykk> og utfører de tilhørende setningene.
- Ingen match -> utfører otherwise-setningene.

Bestem nasjonalitet for bilmerke

```
function nasjonalitet = bilmerke2nasjonalitet(merke)

    switch merke
        case 'Volvo'
            nasjonalitet = 'Svensk';
        case {'VW', 'Audi', 'BMW'}
            nasjonalitet = 'Tysk';
        case {'Toyota', 'Nissan'}
            nasjonalitet = 'Japansk';
        otherwise
            nasjonalitet = 'Ukjent';
    end

end % function

>> bilmerke2nasjonalitet('Volvo')
ans =
Svensk
>> bilmerke2nasjonalitet('Toyota')
ans =
Japansk
>> bilmerke2nasjonalitet('Mini')
ans =
Ukjent
>>
```

FOR-løkker

FOR tellevariabel = <start>:<inkrement>:<sluttverdi>

<setninger>

END

- Setningene i løkke-kroppen gjentas en gang for hver verdi av tellevariabelen

```
• FOR i = 1:1:5
  disp(i*i)
END
```

- Skriver ut de 5 første kvadrattallene.

```
>> for i=1:1:5 disp(i*i); end
1
4
9
16
25
>>
```

Summer heltallene 1..N

```
function sum = sumHeltall(n)
% summerer heltallene fra 1 tom. n

% setter startverdi
sum = 0;

for i = 1:1:n
    sum = sum + i;
end % for

end % function
```

sumHeltall.m

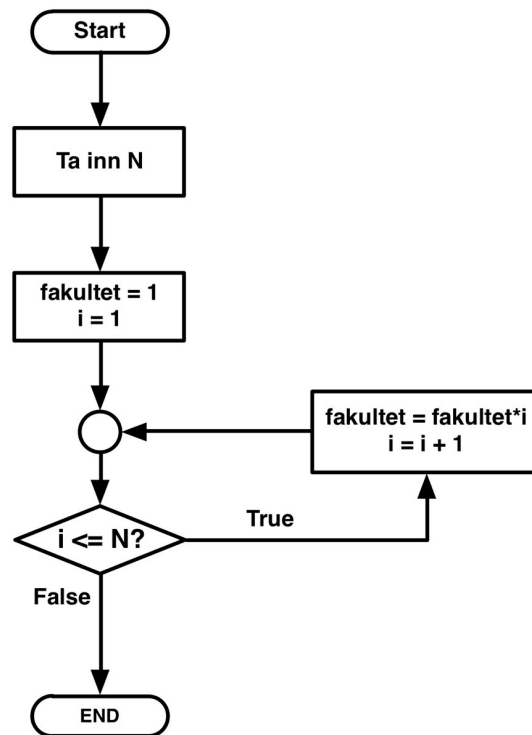
```
>> sumHeltall(1)
ans =
     1
>> sumHeltall(2)
ans =
     3
>> sumHeltall(5)
ans =
    15
>> sumHeltall(100)
ans =
   5050
>>
```

Fakultetsfunksjonen

- $0! = 1$
- $1! = 1$
- $2! = 1*2 = 2$
- $N! = 1*2*3*...*(n-1)*n$
- Lager en fakultetsfunksjon med FOR-løkke

Flytskjema

Programkode

fakultet.m

```

function f = fakultet(n)
% beregner n!

if n<0
    error('Feil i fakultet: Negativ innparameter')
end

% startverdi
f = 1;

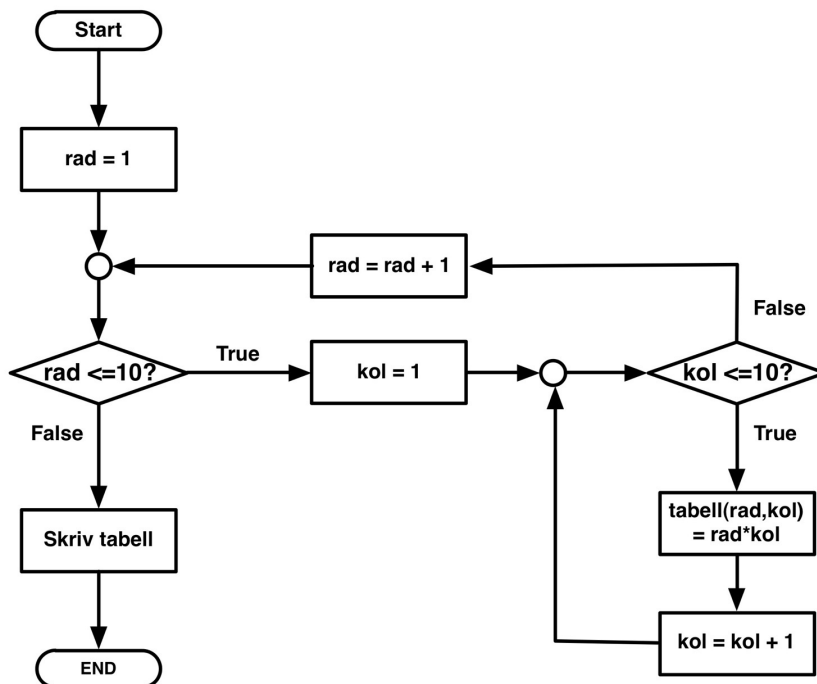
for i = 1:1:n
    f = f*i;
end % for

end %function
  
```

```

>> fakultet(0)
ans =
    1
>> fakultet(1)
ans =
    1
>> fakultet(6)
ans =
    720
>> fakultet(-1)
??? Error using ==> fakultet at 5
Feil i fakultet: Negativ innparameter
  
```


Flytdiagram - gangetabell

gangetabell.m

```

% tømmer kommandovinduet
clc

for rad=1:1:10
    for kol=1:1:10
        tabell(rad, kol) = rad*kol;
    end
end

disp(tabell);

```

```

    1     2     3     4     5     6     7     8     9    10
    2     4     6     8    10    12    14    16    18    20
    3     6     9    12    15    18    21    24    27    30
    4     8    12    16    20    24    28    32    36    40
    5    10    15    20    25    30    35    40    45    50
    6    12    18    24    30    36    42    48    54    60
    7    14    21    28    35    42    49    56    63    70
    8    16    24    32    40    48    56    64    72    80
    9    18    27    36    45    54    63    72    81    90
   10    20    30    40    50    60    70    80    90   100
>>

```

Telle forekomster av verdi i tabell

- Finne størrelsen på tabellen (dimensjonene)
 - `size(<tabell>)` returnerer antall rader og kolonner i `<tabell>`.
 - `[rader, kolonner] = size(<tabell>)`
- Ingen forekomster i utgangspunktet (antall = 0)
- Gå så gjennom tabellen
 - Rad for rad, kolonne for kolonne
 - Øke antall med en for hvert ”treff”
- Har resultatet (i antall) når alle elementene er sjekket

2	1	3	2
4	1	1	3
1	4	4	2
2	3	3	1

```
function antall = antallAvVerdi(tabell, verdi)
% teller antall forekomster av verdi i tabell

% sjekker størrelsen på tabellen
[antRader, antKolonner] = size(tabell);

% startverdi
antall = 0;

% går gjennom tabellen
for rad = 1:antRader
    for kol = 1:antKolonner
        if tabell(rad,kol) == verdi
            antall = antall + 1;
        end
    end
end
end % function
```

```

>> m = randi(3,10,10)
m =
     3     2     1     3     3     2     1     1     2     1
     1     2     3     1     1     3     1     3     1     3
     1     3     2     2     3     2     2     1     1     1
     1     3     1     3     1     2     3     2     3     3
     1     1     1     3     3     3     3     1     1     3
     3     2     2     3     2     1     1     2     3     3
     3     2     3     2     1     3     2     1     2     1
     1     2     2     1     1     3     2     2     3     2
     3     3     2     1     2     2     1     3     1     1
     1     3     1     1     2     2     2     3     2     3
>> antallAvVerdi(m,8)
ans =
     0
>> antallAvVerdi(m,1)
ans =
    36
>> antallAvVerdi(m,2)
ans =
    30
>> antallAvVerdi(m,3)
ans =
    34
>>

```

FOR-løkker

```

FOR <tellevariabel> = <start>:<inkrement>:<slutt>
    <setninger>

```

END

- Setningene i løkke-kroppen gjentas en gang for hver verdi av tellevariabelen

```

FOR <tellevariabel> = <tabell>
    <setninger>

```

END

- Løkketroppen utføres en gang for hvert element i tabell

Summerer de 10 minste primtallene

primtallSum.m

```
% Skriptet summerer de 10 minste primtallene
% Tømmer kommandovinduet, fjerner alle variabler
clc, clear

primtall = [2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19, 23, 29];
sum = 0;

for i = primtall
    sum = sum + i;
    fprintf('Har lagt til %d, summen er nå %d\n', i, sum)
    pause(1) % venter i 1 sekund
end

fprintf('\nSluttsummen ble %d\n', sum)
```

Programkjøring

```
Har lagt til 2, summen er nå 2
Har lagt til 3, summen er nå 5
Har lagt til 5, summen er nå 10
Har lagt til 7, summen er nå 17
Har lagt til 11, summen er nå 28
Har lagt til 13, summen er nå 41
Har lagt til 17, summen er nå 58
Har lagt til 19, summen er nå 77
Har lagt til 23, summen er nå 100
Har lagt til 29, summen er nå 129
```